

№ 141 (19655) 2010-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ БЭДЗЭОГЪУМ и 23-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Министерствэм иадминистрацие зычІэтыщт унэм дэжь республикэм ипащэ къыщыпэгъокІнгъэх АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ иминистрэу Александр Сысоевымрэ ащ игуадзэу, тылым ипащэу Чыназыр Алыйрэ. Ахэм унак Гэр зэрэг эпсыг эр Президентым къырагъэлъэгъугъ, еІнеІшфоІ мехтшенжелыш ша амалэу яІэщтхэр къыфаГотагъэх. ТхьакІущынэ Асльан пстэуми хэзынчъэу защигъэгъозагъ. ІофшІэкІэ амалэу цІыфым иІэхэм мытше Ілецеали де транце транц бэкІэ зэряпхыгъэр ащ къыхигъэщыгъ. Унэм ишІын гъунэм нагъэсыгъ пІоми хэукъоныгъэ хъущтэп. Александр Сысоевым къызэриІуагъэмкІэ, мы илъэсым ишэкІогъу мазэ нэс аухынышъ, кощыжынхэу гухэлъ яІ. Ащ ишІын пстэумкІи пэІухьащт сомэ миллиони 156,2-м щыщэу сомэ миллиони 110-м ехъурэр халъхьэгъах. Административнэ унэм нэмыкІэу МВД-м имедико-санитарнэ часть зычІэтыщт унакІи агъэуцу. Хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ Министерствэм ипащэхэм Президентыр зэрэщагъэгъозагъэмкІэ, ар лъэхъаным

Милицием ихэушъхьафыкІыгъэ отрядхэм, ОМОН-м ыкІи ОМСН-м зызщаухьазырыщт спортивнэ комплексэу агъзуцурэм фэдэ Къыблэ шъолъырым джыри итэп. Урысые зэнэкъокъухэр щызэхэщэгъэнхэм ар фэгъэпсыгъэщт, спортзалышхо, метрэ 25-рэ зикІыхьэгъэ бассейн, щэрыуапІэ, нэмыкІэу мы отрядхэм ящыкІэгъэ пстэури хэащ ишІынкІэ Іофхэр зынагъэсы-

къызыдихьырэ шапхъэхэм ади-

штэу гъэпсыгъэщт, ищыкІэгъэ

оборудование пстэури чІэтыщт.

МВД-м иобъектыкІэхэр къыплъыхьагъэх

гъэхэр зэригъэлъэгъугъ. Джащ фэдэу отрядхэу ар зыфагъэуцухэтыщтых. ТхьакІущынэ Аслъан рэм непэ яухьазырыныгъэ зыфэ-

гъэлъэгъугъ. Медицинскэ частыр зычІэтыщт унэм ишІын пэ-Іухьащт сомэ миллион 60,8-м дэри республикэм ипащэ къыра- ызыныкъо нахыбэр, спортком- хьащт 2011-рэ илъэсым иапэрэ

плексым сомэ миллиони 118-у тефэщтым щыщэу сомэ миллион 42-м ехъур ахалъхьэгъахэх. Къимэзих имыкІызэ аухынышъ атІупщынхэу ары зэрэрахъухьа-

AP-м и МВД объектык Ізу ышІырэ пстэуми Федеральнэ Гупчэм къытІупщырэ мылькум нэмыкІ у республикэ бюджетым къыхэхыгъэ ахъщи апэІуагъахьэ. Ащ имызакьоу республикэ мылъкукІэ мы ильэсым къыкІоцІ автомашинэ зэфэшъхьафэу зэкІэмкІи 30 афащэфыгъ. Мары мы мафэми, объектыкіэхэр къызекіу-хьэхэм ыуж, Тхьакіущынэ Аслъан автомашини 7-м яІункІыбзэхэр ГИБДД-м ипащэу ЛІыхэсэ Юрэ ритыжьыгъэх. Федеральнэ Гупчэмрэ АР-м и Правительствэрэ яшІуагъэкІэ, автотранспорткІи, нэмыкІ техникэкІи зэтегъэпсыхьагъэ зэрэхъугъэхэр Александр Сысоевым кІигъэтхъыгъ.

ТхьакІущынэ Аслъан ылъэгъугъэм уасэ къыфишІызэ, псэо--е Ілацеата фектор зарагъзцак І хэрэм, непэрэ мафэм ехъул Гэу ахэр зынагъэсыгъэхэм уагъэрэзэнэу зэрэщытыр, милицием ипшъэрылъхэр ыгъэцэкІэнхэм фэшІ амалышІухэр зэриІэщтхэр къыхигъэщыгъ.

МВД-м изакъоп, АдыгеемкІи мы зэпстэур хэхъоныгъэ ин, — къы Іуагъ ащ. — Мыщ фэдэу отраслэ пэпчъ хэтлъхьан ехимоножеит еместистына Іхести лъэшэу зиушъомбгъущтыгъагъэ. ТапэкІи амалэу щыІэмкІэ тызэрадеІэщтым тыпыльыщт.

ХЪУТ Нэфсэт. Сурэтыр Д. Дмитриевым

ЯІофшІэн нахь агъэлъэшыщт

Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ иколлегие изэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкІуагъ. 2010-рэ илъэсым прокуратурэм иорганхэм Іофэу ашіагъэм ыкіи тапэкіэ япшъэрылъхэм ар афэгъэхынгъагъ.

Коллегием изэхэсыгъо хэлэжьагъэх УФ-м и Генеральпрокуратурэ Къыблэ федеральнэ шъолъ Гъэ Іорыш Іап Іэ ипащэу, юстицием к Іэ ят Іон эрэ класс зи Іэ советник эу Валерий Мачинскэр, АР-м ипрокурор шъхьа-Ізу Сергей Охлопковыр, Мыекъуапэ ипрокурор шъхьаІзу Андрей Фатиныр ыкій нэмыкіхэр.

Зэхэсыгъом игъэкІотыгъэ доклад къыщишІыгъ Сергей Охлопковым. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, законым, прокуратурэм фитыныгъэу къыритырэр ыгъэфедэзэ, иІофшІэн зэхищагъ, Конституцием фитыныгъэу цІыфхэм къаритырэр мыукъогъэным дэлэжьагъ.

2010-рэ ильэсым иапэрэ ильэсныкъо законыр гъогогъу 6442рэ аукъуагъ, ащ щыщэу 997-рэ хэбзэнчъэу правовой актхэр зэхагъэуцуагъэх, ащ елъытыгъэу ахэм апэшІуекІоу тхылъ 997-рэ агъэхьазырыгъ. Ахэм яшІуагъэкІэ акт 672-м кІуачІэ ямыІэу хъугъэ. Судым тхылъ 1250-рэ фагъэхьыгъ.

Хабзэр зыщаукъуагъэу къыхагъэщыгъэм инахьыбэр социальнэ лъэныкъор ары, ащ тефэ процент 46,2-рэ. Экономикэм процент 34,9-рэ, нэмык лъэныкъохэм процент 16,5-рэ, тыкъэзыуцухьэрэ дунаим ыкІи чІыопсым ибайныгъэхэр зэрагъэфедэхэрэм фэгъэхьыгъэр зы про-

Предпринимательствэм пыль--емуахуеая дехеалынытифк мех гъэнхэм прокуратурэм нахь ына-

Іэ тетын фаеу Охлопковым къы-Іуагъ. Лъэпкъ проектхэм ягъэцэкІэнкІэ законодательствэр зэрагъэфедэрэм тапэкІэ прокуратурэр нахь лъыплъэн фаеу ащ ылъытагъ.

Мэзым епхыгъэ законолательствэр аукъуагъэу бэрэ къыхагъэщыгъ. Ау а Іофым лъыплъэн фаеу зытефэхэрэм икъу фэдизэу япшъэрылъ зэрамыгъэцакІэрэр прокурор шъхьаІэм къыхигъэщыгъ. ЕтІанэ бзэджэшІагъэхэм япчъагъэ Іофыр зытет шъыпкъэм пэчыжь.

ГумэкІыгъоу щыІэхэм ащыщэу прокурорым ылъытагъ зыныбжь имыкъугъэхэм ыкІи ныбжьыкІэхэм бзэджэшІагъэхэр зэрэзэрахьэрэр нахьыбэ зэрэхъурэр. Аш фэдэу Мыекъуапэк Гэ бзэджэшІагъэхэр 33-м къыщегъэжьагъэу 60-м, Кощхьэблэ районымкІэ 2-м къыщегъэжьагъэу 4-м, Джэджэ районымкІэ 3-м къыщегъэжьагъэу 6-м, Тэхъутэмыкъое районымкІз 11-м

фаер Мыекъуапэрэ Кощхьэблэ районымрэ арых.

2010-рэ илъэсым иапэрэ илъэсныкъо Адыгэ Республикэм бзэджэшІагъэу цІыфым шъобж зыеІлям акын есгысын мекесгысых шыхъугъ. ХъункІэн Іофыри проценти 6-кІэ нахь макІэ хъугъэ, Іашэ ыкІи къагъэорэ пкъыгъохэр агъэфедэзэ, бзэджэшІагъэхэр зезыхьагъэхэм япчъагъэ гъэрекІорэм елъытыгъэмэ процент 66-кІэ нахь макІэ хъугъэ.

Уголовнэ-процессуальнэ ыкІи оперативнэ-лъыхъон ІофшІэным прокуратурэр зэрэльыплъэрэм ишІуагъэкІэ республикэм бзэджэш Гагъэхэр нахь дэгъоу щызэхафыхэ хъугъэ. Арэу щытми, прокурор уплъэк Гунхэм къызэрагъэлъагьорэмкІэ, ІэкІоцІ органхэм яшэн бзэджэш агъэу зэрахьэрэм ипчъагъэ зыфэдизыр ыкІи ахэр зытет шъыпкъэр нахь кІэракІэу къагъэлъэгъоныр. Ащ фэдэу мы илъэсым пыкІыгъэ мэзихым уголовнэ Іофхэр тэрэзэу нэсыгъэх. Анахьэу уна Ізытетын зэхамыфыгъэхэу, ахэм нэпц І Іоф-

хэр къахэхьагъэхэу къычІэкІыгъ. Мы льэныкьом прокуратурэр икъу фэдизэу лъэплъэми, законым игъэцэкІэн аукъоу къыхэкІы дехостифоІ естихимоІшеє иІми джыри щыІэх.

РеспубликэмкІэ коррупцием иІоф гумэкІыгъошхоу щыт. Коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъэхэм япчъагъэ хэхъуагъ, ахэр анахьыбэу зезыхьэхэрэм ашышых правовой статус гъэнэфагъэ зиІэ цІыфхэр ыкІи правэухъумэкІо органхэм яІофышІэхэр.

Коррупцием пэуцужьыгъэнешехеєк мехеєбаахтфоІ єІмман прокуратурэм инэплъэгъу ригъэкІ́ырэп.

Экстремизмэм республикэм зыщимыушьомбгъунымкІэ правэухъумэкІо органхэм, къэралыгъо хэбзэ органхэм ыкІи чІыпІэ мехнатдо ныажеІшыдоІєтые апашъхьэ пшъэрылъышхо ит. АщкІи прокуратурэм ІофшІэн гъэнэфагъэхэр зэрехьэх.

Прокуратурэм иІофшІэн нахь ыгъэльэшыным фэгъэхьыгъэ унашъохэр коллегием щаштагъэх.

СИХЪУ Гощнагъу.

MALLII J Makb

зэкъошныгъэм игъогухэмкіэ

Испанием щыІэми, Испанием щыпсэурэ Хъупэ Мурат Адыгэ тызэпэчыжьэп

Республикэм къызэкіом тыіукіагъ. Урысыем

икомпозитормэ я Союз ар хэт, Барселонэ щэлажьэ, хорым пэщэныгъэ дызэрехьэ.

Іофшіапіэм аштэным фэші каталоныбзэр, нэмыкіыбзэхэр зэрыгъэшіагъэх. Нэбгырэ 40 хъурэ купым хэтэу ушэтынхэр ытыгъэх. Анахь дэгъумэ ащыщэу алъыти, Іофшіапіэм аштагъ.

Хъупэ Мурат Испанием щэпсэуми, Адыгэ Республикэм кІэрычыгъэу зилъытэрэп. 2011рэ илъэсым Адыгэ Республикэр зызэхащагъэр илъэс 20 хъущт. Ащ фэгъэхьыгъэ мэфэк Іофтхьабзэмэ ар ахэлэжьэщт.

– Ижъырэ адыгэ мэкъамэхэм атехыгъэ про-

изведениехэр оркестрэм пае зэзгъэфэщтых. Адыгеим икомпозиторхэу Тхьабысымэ Умар, Натхьо Джанхьот, Тыкьо Къэпльан, Сихьу Рэмэзан, Андзэрэкъо Вячеслав ятворчествэ Іоф дэсшІэщт, пчыхьэзэхахьэхэр афызэхэщэгъэнхэм фэшІ сафэусэщт, — еІо Хъупэ Мурат.

Адыгеим культурэмкІэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, искусствэм иІофышІэхэм Хъупэ Мурат аІукІагъ. Льэпкъ культурэм, тарихъым яхылІэгъэ тхылъхэр ыугъоигъэх. Испанием зигъэзэжькІэ творческэ зэпхыныгъэхэу Адыгеим дыриІэхэр ыгъэпытэщтых.

Хъупэ Муратэ гущыІэгъу тызыфэхъум искусствэм, тарихъым, Барселонэ спортым зэрэщыпылъхэм, нэмык Іофыгъоу тызылъы Іэ-

сыгъэхэм тигъэзетеджэхэр ащыдгъэгъозэщтых. Сурэтым итыр: композиторэу Хъупэ

тизэіукіэгъу гъэшіэгъон

Къашъом фэшъыпкъэр къахэщы

Къэралыгъо театрэу «Урыс балет» зыфиlорэм ипчыхьэзэхахьэ Адыгэ Республикэм ифилармоние щыкІуагъ. Композитор ціэрыю П. Чайковскэм ыусыгъэ произведением техыгъэу «Хьарзэм ихыкъум» зыфиlорэр («Лебединое озеро») театрэм къыгъэлъэгъуагъ.

СССР-м инароднэ артистэу, театрэм ибалетмейстер шъхьа Гэу Вячеслав Гордеевым къэгъэлъэгъоныр къызаухым игуапэу хигъэунэфыкІыгъ залым чІэсыгъэхэм искусствэ иным хэшІыкІ зэрэфыряІэр, алъэгъурэм уасэ фашІын зэралъэкІырэр.

Партие шъхьа Гэхэр театрэм иартист хэхыгъэхэм къашІых. Испан къашъохэр гъэшІэгъоныгъэх. Артистхэм шъуашэу ащыгъым узы-Іэпещэ.

«Урыс балетыр» апэрэу Мыекъуапэ къэкІуагъэу Вячеслав Гордеевым къытиІуагъ. Гум къео ахъщэ къызэрагъэхъэщтыр Іофыгъо слав Гордеевыр зипэщэ купым

шъхьаІ у алъытэзэ, нэмыкІ театрэхэр нэпцІ зыхэлъ гъогум зэрэтехьагъэхэр. Къэралыгъо театрэм къикІыгъэхэу макъэ зыфагъэІужьзэ, «Лебединое озеро» зыфиІорэр къагъэлъагъоу къыхэкІы.

Вячеслав Гордеевыр искусствэ шъыпкъэм фэлажьэ. Джыри Адыгеим къэкІонэу зэрэфаер ыушъэфыгъэп. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние идиректор шъхьа Гэу Хъот Зауррэ Вячеслав Гордеевымрэ творческэу Іоф зэрэзэдашІэщтым тегущыІагъэх.

НэпцІ зыхэмыль балетым зыщызыгъэгъуазэ зышІоигъохэр Вяче-

ерэплъых. В. Гордеевыр сценэм дахэу къызэрэщышъощтыгъэм фэдэу ыгъасэхэрэм япшъэрылъхэр дэгъоу зэрагъэцэкІэщтым пылъ. Сурэтыр пчыхьэзэхахьэм къышытырахыгъ.

ФУТБОЛ

Санкт-Петербург кІонхэу загъэхьазыры

Урысые Федерацием футболымкІэ иклубэу «Шъо Іэгуаом» изэнэкъокъухэу Краснодар щыкlуагъэмэ Адыгэ Республикэм икіэлэціыкіу командэу Адыгэкъалэ щызэхащагъэр ахэлэжьагъ. Тифутболистхэм ятіонэрэ чіыпіэр къыдахи, хэгъэгум икізух зэіукізгъухэу Санкт-Петербург щыкіощтхэм ащешіэнхэу фитыныгъэ яіэ хъугъэ.

Къыблэ шъолъырым икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ командэхэр арых Краснодар щызэІукІагъэхэр. 1995 — 1996-рэ ильэсхэм къэхъугъэ кІалэхэр апэрэ чІыпІэхэм афэбэнагъэх. Адыгэкъалэ ифутболистхэу Адыгеим ичемпионхэр пенальтикІэ нахь лъэшыр къыха-

Волгоград ыкІи Ростов хэкухэм, Ингушетием якомандэхэм атек Іуагъэх. Финалым Къэрэщэе-Щэрджэсымрэ Адыгэкъалэрэ яфутболистхэр щызэІукІагъэх.

ЕшІэгъу уахътэр 0:0-у заухым

хыгъ. Пчъагъэр 5:4-у Къэрэщэе-Щэрджэсым ифутболистмэ текІоныгъэр къыдахи, апэрэ чІыпІэр афагъэшъошагъ. Адыгэкъа--ы икомандэ ятІонэрэ чІыпІэр къыхьыгъ, Краснодар ифутболистхэр ящэнэрэх.

Тренерхэу Хьаджэбыекъо Муратрэ Тхьаркъохьо Тимуррэ Адыгэкъалэ ифутболистхэр агъасэх. Анахь дэгъоу ешІагъэмэ ащыщых къэлэпчьэІутэу Берлин Адам, Мамыекъо Салбый, ЛІыхъукІ Тимур, Цубыт Ичрам.

Тифутболистхэр Краснодар щыкІогъэ зэнэкъокъухэм ахэлэжьэн--еІыпеІ еІммехфоІ нешехеє вап мех гъу къафэхъугъэх Адыгэкъалэ иадминистрацие ипащэу Хьатэгъу Налбый, къалэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ игъэІорышІапІэ ипащэу ТхьалІ Мыхьамодэ, Адыгэкъалэ спортымкІэ ипащэхэр, нэмыкІхэри.

– ЗэкІэ зишІуагъэ къытэзыгъэкІыгъэмэ лъэшэу тафэраз, — къа-Іуатэ тренерхэу Хьаджэбыекъо Муратрэ Тхьаркъохъо Тимуррэ. – Тифутболистхэр езыгъэджэрэ кІэлэегъаджэмэ афэгъэхьыгъэу гуоткам стимительный станов от применения и пр тшІоигъу. Адыгэкъалэ ипащэу Хьатэгъу Налбый Краснодар щыти-Іэгъэ ешІэгъухэм япльыгъ, къытфэгумэк Іызэ Іэгу къызэрэтфытеощтыгъэм тигъэгушхощтыгъ.

Краснодар щыкІогъэ кІзух ешІэгъум еплъыгъ Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи

спортымкІэ и Комитет итхьаматэу Хьасаныкъо Мурат. Ащ къызэрэтиІуагъэу, Адыгэкъалэ икомандэ Къыблэ шъолъырым ятІонэрэ чІыпІэр къызэрэщыдихыгъэр гъэхъэгъэ инкІэ фэплъэгъу хъущт. Урысые Федерацием икІэух зэнэкъокъухэу Санкт-Петербург шышъхьэІу мазэм щыкІощтхэм ахэлэжьэщт.

Стадион ямыІэми

Мы мафэхэм Адыгэкъалэ ифутболистмэ хэгъэгум изэнэкъокъумэ зафагъэхьазыры. Адыгэкъалэ нэфыгъуазэ (светофор) зэрэдэмытыр Москва ителекъэтынхэм къаща Гоу, бэмэ ар агъэшІагъоу зэп зэрэзэхэтхыгъэр. Нэфыгъуазэхэр къалэм зыгорэущтэу щагъэпсыных, апэрэхэри къыдагъэуцуагъэх, арышъ, ахэр Іоф къин хъунхэп. Адыгэкъа лэ нахь зыгъэгумэкІырэмэ ащыщ стадион зэримы Гэр. Аш Гынэу фежьагъэх шъхьае, заухыщтыр, къызызэІуахыщтыр къэшІэгъуае.

Стадион къалэм имы Іэми, спортымкІэ гупчэшхо хъугъэхэ Волгоград, Ростов-на-Дону, Краснодар яфутбол командэмэ атекІон елъэкІы. Адыгэкъалэ спортыр зикІасэхэр зэрипащэхэр, тренер дэгъухэр зэрэдэсхэр, сэнаущыгъэ зыхэлъ кІэлэеджакІохэр зэрэщагъасэхэрэр футболистмэ ягъэхъагъэ къеушыхьаты. Лъэбэкъоу ашІыгъэр лъагъэкІотэнэу нарт кІалэмэ афэтэІо, цІыфышІу ыкІи футболист цІэры-Іо хъунхэу Тхьэм тафельэІу. Шъопсэу, Адыгэкъалэ икІэлэеджакІохэр!

Сурэтым итыр: Адыгэкъалэ ифутбол команд.

НэкІубгьом итхэр зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъу-гъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр АУЛЪЭ РУСЛЪАН

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-

пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІ́э ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэ-ЗЫТХЫГЪЭХЭМ аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 5061 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2152

Хэутыным узщыкГэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00